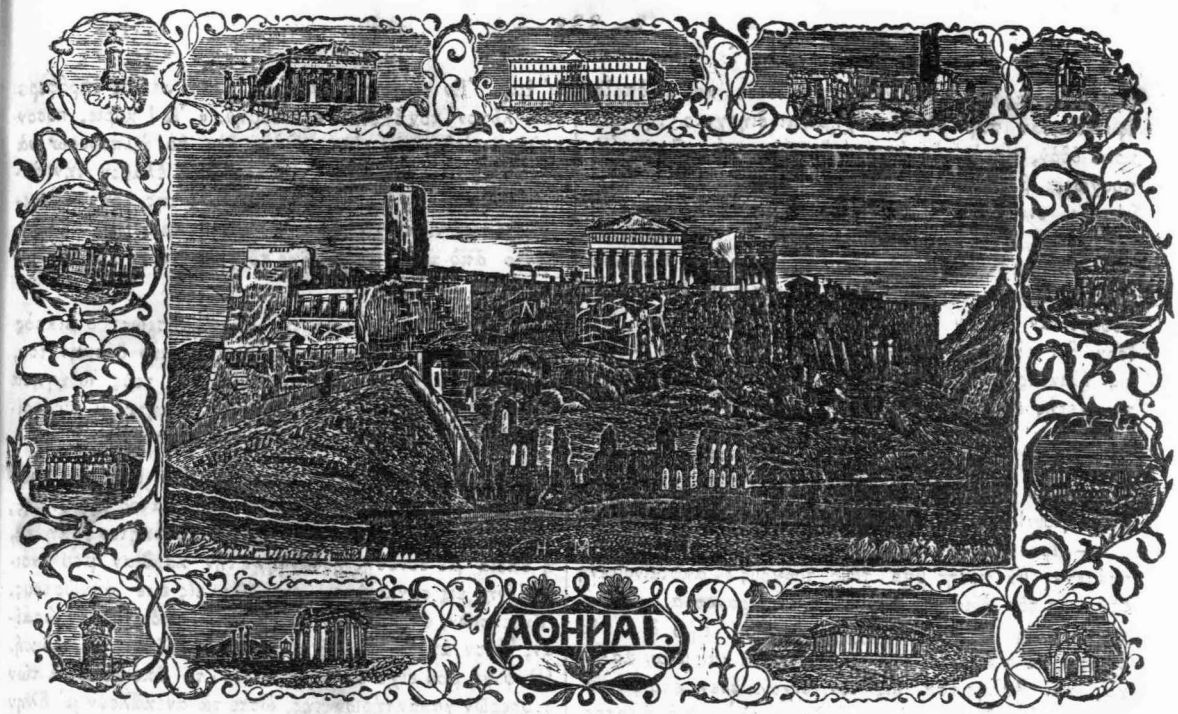

ΠΕΥΤΕΡΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Φυλλάδ. 111. *Τόμος.* Ε'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1852.

ΤΟ ΚΥΑΝΟΥΝ ΓΑΡΟΦΑΛΛΟΝ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια ἴδε φυλλάδιον 110.)

—ς—

IV'.

Τὴν μεθαύριον τῆς ἐπισκέψεώς μου εἰς τὸν μικρὸν τοῦ Λουξεμβούργου κῆπον, μοῦ ἐνεχείρισαν μίαν ἐπιστολὴν, τῆς ὁποίας οἱ χαρακτῆρες μ' ἦσαν ἄγνωστοι. Ἔτρεξα εἰς τὴν ὑπογραφὴν ἥτις ἦτον «Ἐρρίκος», καὶ ἀνέγνων τὰ ἑπόμενα μὲ περιέργειαν, τὴν ὁποίαν εὐκόλως κατανοεῖ ἕκαστος.

«Κύριε,

«Θέλω μέμφεσθαι ἐμαυτὸν ἐν ὅσῳ ζῶ, διότι δὲν ἐφέρθην μὲ εἰλικρίνειαν ἐντελῆ πρὸς ἄνθρωπον, οἷος ὑμεῖς. Ὅθεν δὲν ἐσκέφθην ἐπὶ πολὺ διὰ νὰ ἐννοήσω ὅτι θὰ ἤμην ἀνάξιος τῆς καλοκαγαθίας σας καὶ τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἐδείξατε, ἐὰν δὲν σᾶς ἐνεπιστευόμην. Δὲν γνωρίζετε εἰμὴ τὸ ἥμισυ τοῦ μυστικοῦ μου, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀρκετὸν τοῦτο δι' ἐμὲ, τὸν ὁποῖον ἡ ἀγαθότης σας συνεκίνησε βαθέως· οὔτε δι' ὑμᾶς; εἶναι ἀρκετὸν, δι' ὑμᾶς, ὅστις μ' ὅλις μ' ἐγνωρίσατε καὶ μοὶ ἐπροσφέρετε ἀμέσως ἀδελφικὸν ὑποστήριγμα. Ἐπιτρέψατέ με νὰ μὴ κρύψω τίποτε ἀπὸ τὸν μόνον ἄνθρωπον, ὅστις ἴσως ἔδειξε πρὸς ἐμὲ συμπάθειαν, καὶ ὅστις ἴσως δὲν μὲ κατεδίκασεν ἐκ μόνων τῶν φαινομένων.

» Μὲ ἐρωτήσατε χθὲς ἐάν ποτε εἰσῆξα κανένα εἰς τὸν μικρὸν κῆπον. Ἀπεκρίθην ἀρνητικῶς, ἀλλ' εἰμὶ βέβαιος ὅτι ἡ ταραχή μου σᾶς ἀπέδειξεν ὅτι δὲν ἠξεύρω νὰ ψεύδωμαι, διότι πραγματικῶς ἐψεύσθην εἰπὼν, ὄχι — καὶ τὸ ψεῦδος τοῦτο ἔμεινεν ἐντὸς τῆς καρδίας μου. Θέλω λοιπὸν ν' ἀπαλλαχθῶ ἀπὸ τὸ πιέζον με βάρος, κοινωνῶν εἰς ὑμᾶς διὰ ποίας παραδόξου περιστάσεως ἤρχισα πρὸ δύο ἐτῶν τὰς ἐρεύνας, τὰς ὁποίας τοσοῦτον ἐπιμόνως διώκω.

«Πρό τινος καιροῦ εἶχα ἀπωλέσει τὴν φιλτάτην καὶ ἀκριβῆ μου μητέρα· δὲν θέλω προσπαθήσει νὰ σᾶς παρασήσω τὴν λύπην μου, διότι ἦτο βαθεῖα καὶ διαρκής. Δὲν εὕρισκον ἀνακούφισιν ἀλλοῦ, εἰμὴ πηγαίνων εἰς τὸν κῆπον τὸν ὁποῖον ἐκείνη ἠγάπα ὑπερβολικῶς, ὅπου μὲ εἶχε, διὰ νὰ εἴπω οὕτω ἀναθρέψει κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς μου, ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν της ἀνθέων. Μίαν τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ ἐπιμελούμην τὰς μεγαλοπρε-

πεῖς ῥοδωνιὰς τῆς Κασεμίρης, τὰς ἴδετε, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐφυτεύθησαν παρ' αὐτῆς, ὄχημά τι διήρχετο τὴν μικρὰν ὁδὸν, παρὰ τὴν ὁποίαν ἐκτείνετο ὁ κῆπος. Ἐπροχώρει βάδην, καὶ ἐπειδὴ ὁ τοῖχος δὲν ἦτο τόσον ὑψηλὸς, οἱ ἐντὸς τοῦ ὀχήματος εὐκόλως ἠδύναντο νὰ μὲ ἴδωσι. Διεκόπην τῶν ἐργασιῶν μου, ὑπὸ παιδικῆς καὶ γλυκείας τινὸς φωνῆς εἰπούσης, Α'. μαμὰ, τὶ ὡραῖα ἄνθη! Ὕψωσα τὴν κεφαλὴν, ὑπερήφανον διὰ τὴν ἀποδοθεῖσαν τιμὴν εἰς τὰ ῥόδα τῆς μητρός μου, καὶ ἴδον ὅτι οἱ ἐντὸς τοῦ ὀχήματος ἦσαν τρεῖς. Κυρία τις ἡλικίας τριάκοντα πέντε ἐτῶν, καὶ νεᾶνις δεκαπενταετὴς ἐκάθηντο εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀχήματος, ἐνῷ μικρός τις παῖς ὄρθιος, καὶ κεκλιμένος εἰς τὸ θυρίδιον πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου, παρετήρει τὰ ἄνθη μετὰ θυμασμοῦ καὶ δὲν ἔπαυσε ἐπαναλαμβάνων. « Ἄ! μαμά μου! τὶ ὡραῖα ῥόδα! »

— Πρόσεχε, Ἀλφρεδε, εἶπε φοβουμένη ἡ μήτηρ του· πρόσεχε, θὰ πέσῃς ὑπὸ τοὺς τροχούς! ἀποτεινομένη δὲ πρὸς τὸν ἡνίοχον, ἐπρόσθεσε: Φρανσουὰ σταμάτησον τοὺς ἵππους. Τὸ ὄχημα ἐστάθη, ἐγὼ δ' ἔκυψα ἀμέσως ἕνα κλόνον, ἔχοντα δύω ῥόδα καὶ μίαν κάλυκα, καὶ ἐπλησίασα εἰς τὸν τοῖχον ὅθεν ἔρριψα εὐκόλως τὸν κλάδον μὲ τὰ ῥόδα ἐντὸς τοῦ ὀχήματος. « Πρέπει νὰ ὑπάγετε νὰ εὐχαριστήσητε τὸν κύριον, εἶπε τότε ἡ μήτηρ. Μαρία, κατάβα μὲ τὸν ἀδελφόν σου. Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἐὰν δὲν καταβαίνω, εἶμαι εἰς ἀνάῤῥωσιν, καὶ ἀκόμη πολὺ ἀδύνατος. Ἀλλὰ θέλω σᾶς ἴδει ἀπ' ἐδῶ εὐχαριστῶν ὑμᾶς ὁμοῦ μὲ τὰ τέκνα μου διὰ τὸ ὡραῖον δῶρόν σας ».

Ἔτρεξα εἰς τὴν θύραν τοῦ κήπου τὴν ὁποίαν ἤνοιξα, ἐνῷ εἷς ὑπηρέτης ἐχαμήλωνε τὰς κλιμακίδας τοῦ ὀχήματος, καὶ εἰσῆξα ἐντὸς τοὺς δύω θελκτικούς μου ξένους.

Μόλις ἔῤῥιψα τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ τῆς νεάνιδος, καὶ ἐξεπλάγην διὰ τὴν ἀπαράμιλλόν της ὡραιότητα. Αὕτη δ' εἰσῆλθε χωρὶς νὰ δείξῃ ὅτι ἠσθάνθη πολλὴν ταραχὴν, ἐλαφρὸν μόνον ἐρύθημα ἐχρωμάτισε τὸ λευκότατον πρόσωπόν της. Ἐγὼ δ' ἐδέχθην τὰς εὐχαριστήσεις της μετ' ἀνεκφράστου ταραχῆς, διὰ τὸ ἐπεῖον ἤθελον φανῆ πολὺ ἀδεξιος, ἐὰν κατ' εὐτυχίαν ὁ μικρὸς παῖς δὲν ἐῤῥίπτετο ἐλευθέρως εἰς τὸν τράχηλόν μου διὰ νὰ μ' ἐναγκαλισθῇ Ἡ θέα αὕτη ἐφαίνετο ὅτι εὐχαρίστει τὴν μητέρα, ἥτις ἀκαταπαύστως μᾶς παρηκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν.

— Δὲν εἶναι ἀρκετὰ τρία ῥόδα, εἶπον εἰς τὴν νεάνιδα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς προσφέρω μίαν ἐντελῆ ἀνθοδέσμην, ἀφοῦ ἐλάβετε τὸν κόπον νὰ καταβῆτε τοῦ ὀχήματος.

— Καὶ ἐγὼ ὡσαύτως θὰ κάμω τὴν ἀνθοδέσμην μου, ἐὰν ἀγαπᾶτε, εἶπεν ὁ μικρὸς παῖς, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπάντησίν μου ἐῤῥίφθη ἐπὶ τῶν κυάνων, τῶν μηκώνων καὶ τῶν μαλαχῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἤρχιζε νὰ σχηματίζῃ ὑπερμεγέθη δέσμην, ἐνῷ ἐγὼ ἀκολουθεύμενος ὑπὸ τῆς νεάνιδος, ἧς οἱ μεγάλοι κυανοὶ ὀφθαλμοὶ ἐξέφραζον ἄπειρον εὐγνωμοσύνην, ἐπήγαινα ἀπὸ δενδρύλλιον εἰς δενδρύλλιον, κόπτων τὰ ὡραιότερα ἄνθη, τὰ ὁποῖα ἐκείνη ἐδέχετο μειδιῶσα παιδικὸν μειδίαμα, ἡ ἀνάμνησις τοῦ ὁποίου θέλει μείνει ἀνεξάλειπτος ἐντὸς τῆς καρδίας μου. Εἷς ἕκαστον ἄνθος, τὸ ὁποῖον ἐπρόσθετον εἰς τὴν ἀνθοδέσμην, ἡ μήτηρ μ' ἐπέπληττε τρυφερῶς, ἀλλ' ἡ Μαρία ἐπροσποιεῖτο ὅτι δὲν τὴν ἤκουε, καὶ ἐγὼ ἀπεῖχον τοῦ νὰ συντέμω αὐτὸ τὸ παιγνίδιον, τὸ πλῆρες θελγήτρων δι' ἐμέ. Ἐν τούτοις ἐτελείωσε, καὶ ἡ νεᾶνις ἐπρόφερε τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐφοβούμην. « Ὦ! κύριε, πόσον καλὸς εἶσθε, μοὶ εἶπε, ἀλλὰ δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ φέρω ὅλα ταῦτα τὰ ἄνθη· » τότε ἐγὼ ἔλαβον τὴν ἀνθοδέσμην ἀπὸ τὰς τρυφερὰς χεῖράς της, τὴν ἐπεριτύλιξα μέ τινα χόρτα, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐποτίζοντο ἀπὸ τοὺς ἰδικούς της τὸ γλυκύτερον καὶ θανασιμώτερον δηλητήριον.

» Τέλος, ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως· ὁ μικρὸς παῖς μᾶς ἔφθασε, φέρων ὑπερηφάνως τὴν δέσμην του, σχεδὸν τόσον μεγάλην ὅσον καὶ αὐτός· τοὺς ὡδήγησα μέχρι τοῦ ὀχήματος, ἐνῷ ἀνέβησαν, ἡ μήτηρ μ' εὐχαρίστει εἰσέτι· οἱ ἵπποι ἀνεχώρησαν ὡς ὑπόπτεροι.

» Ἐπανελθὼν εἰς τὸν κῆπον, ὑπῆγα ὑπὸ τὴν γνωστήν σας σκιάδα, ἔπεσα ἐπὶ τοῦ καθίσματος τῆς χλόης, καὶ ἀναπολῶν τὴν ταχείαν καὶ ἀπροσδόκητον σκηνὴν, ἡ ὁποία μὲ συνέβη, ἠσθάνθην τὴν καρδίαν μου ἀνοιγομένην εἰς συγκινήσεις ἐντελῶς εἰς ἐμὲ ἀγνώστους. Ἐνθουσιῶν, ἐνθυμούμην αὐτὴν τὴν νεάνιδα, τόσον ὡραίαν, τόσον ἀβρὰν, ἧς ἡ φωνὴ ἦν τοσοῦτον μελῳδική. Ἡ ψυχή μου εἶχε φυλάξει τόσον τὸ ἀπεικόνισμα τῶν τρυφερῶν χαρακτήρων της, ὥστε τὰ ἀνεκάλουν μ' ὅλην τὴν ζέσιν πρώτου ἔρωτος. Εὐχαριστούμην τόσῳ μᾶλλον εἰς αὐτὰς τὰς ὀνειροπωλήσεις, ὅσῳ ὁ θάνατος τῆς περιποθήτου μητρός μου, μοῦ ἄφησεν ἓν ἄγνωστον κενόν. Πολλὰς ὥρας διηρχόμην οὕτω, τρεφόμενος ὑπὸ τῶν ὡραιοτέρων ἰδανικῶν ὀνείρων, ἀλλ' ἔπειτα τὸ λογικὸν ἀνέλαβε τὸ κράτος του. Ἐννόησα ὅτι ἐχάθην, ἐὰν δὲν ἀνθιστάμην εἰς αὐτὴν τὴν ἕλξιν. Ἡ νεάνις αὕτη ἦτο πλουσίας οἰκογενείας, ἀριστοκράτιδος . . . Ἐγὼ δὲ τί ἤμην; . . . νέος ἀπροστάτευτος, υἱὸς βαφέως, υἱὸς πτωχοῦ ἐργάτου. Ἀναλογιζόμενος τὴν ἄπειρον ἀπόστασιν, ἥτις μὲ διεχώριζεν ἀπ' αὐτὴν, ἠσθάνθην ἐμαυτὸν σκοτοδινιῶντα, ὡς νὰ ἤμην εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου. Τότε δ' ἠγέρθην ὁρμητικῶς, διηρχόμην μὲ μεγάλα βήματα τὸν κῆπον, ὡς διὰ νὰ διαφύγω ἐμαυτόν· ἀλλ' ἡ ἀξιολάτρευτος εἰκὼν τῆς Μαρίας μὲ ἠκολούθη πανταχοῦ· ὅσον ἐπροσπάθουν νὰ τὴν λησμονήσω, τόσον μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἀτενίζουσα εἰς ἐμὲ, ὑπεμειδία. Ἐναντίον τῆς θελήσεώς μου, ἐπανῆλθον πλησίον τῶν δενδρυλλίων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχον κόψει δι' αὐτὴν τὰ ἄνθη, καὶ ἠσπαζόμην αὐτὰ μὲ ζέσιν, ἥτις ἦτο σχεδὸν παραφροσύνη. Τέλος ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς ἐσυλλογίσθην τὸν πατέρα μου, ὅστις μ' ἐπερίμενε πρὸ πολλοῦ, καὶ τὸν ὁποῖον ἡ παρατεινομένη ἀπουσία μου ἔπρεπε βεβαίως ν' ἀνησυχῇ. Ἄφησα μὲ τεθλιμμένην καρδίαν τὰ ἄνθη μου καὶ μὲ πλήρεις δακρύων ὀφθαλμοὺς, ὑποσχόμενος κατ' ἐμαυτὸν νὰ ἐπανέλθω τὴν ἐπιοῦσαν τὸ πρωὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, τοῦ λοιποῦ διπλασίως ἀγαπητὸν εἰς ἐμέ.

» Διευθυνόμην πρὸς τὴν θύραν, ὅτε διαβαίνων ἔμπροσθεν τοῦ μέρους τῶν κυάνων καὶ μηκώνων, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀφανίσει ὁ Ἀλφρέδος, παρετήρησα αἴφνης ἀκτινοβολοῦν ἀντικείμενόν τι, τὸ ὁποῖον ἔλαβον. Φαντάσθητε τὴν ἔκπληξίν μου καὶ τὴν εὐδαιμονίαν μου· ἦτο μικρὸν εἰκόνιον, παριστῶν τὴν Μαρίαν εἰς μικρογραφίαν· ἡ μαύρη ταινία εἰς ἣν ἦτο προσδεδεμένη εἶχε κοπῆ· ὑπέθεσα ὅτι ὁ μικρὸς παῖς, ἀπὸ τὴν ζέσιν μὲ τὴν ὁποίαν συνέλεγε τὰ ἄνθη του, εἶχε χάσει αὐτὴν τὴν εἰκόνα, καὶ ὅτι δὲν εἶχε παρατηρήσει τοῦτο. « Ὦ ἐφώναζα, φέρων τὴν περιπόθητον εἰκόνα εἰς τὰ χείλη μου, ὁ οὐρανὸς μ' εὐνοεῖ. » Ἔθεσα ἀμέσως τὸ πολύτιμον ἀντικείμενον εἰς τὸν κόλπον μου, καὶ ἀνεχώρησα ὡς ὑπόπτερος, θεωρῶν ἐμαυτὸν εὐτυχέστατον.

« Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω ὅτι δὲν ἐκοιμήθην ποσῶς καὶ ὅτι ἂν καὶ ἔξυπνος, ἐνυπνιαζόμην τὰ ὡραιότερα ὀνειροπωλήματα· ἡ εἰκὼν αὕτη τὴν ὁποίαν μετὰ παραφορᾶς ἔθλιβον εἰς τὴν καρδίαν μου, ἦτον εἶδός τι περιάπτου, τὸ ὁποῖον ἤθελε μὲ διαφυλάξει ἀπὸ πᾶν κακόν. Ἀνεπέλυον τοῦτο κατ' ἐμαυτὸν, καὶ ἡ εἰκοσαετὴς φαντασία μου, ὑψωθεῖσα μέχρι παραφορᾶς, δὲν ἔβλεπε πραγματικῶς ἐμπόδιον. Ἐναντίον τῆς παροιμίας, ἡ νὺξ ἀντὶ νὰ μοῦ ἐμπνεύσῃ ὀρθὰς συμβουλὰς, μὲ ἀπεπλάνησεν, ἔτι περισσότερον. Τὸ πρωὶ ἤμην ὀλίγον ἡσυχώτερος. Ἐσκέφθην τότε ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν τοῦ εἰκονίου ἐκείνου, περιελθόντος τυχαίως εἰς χεῖράς μου, καὶ εἶχα ἀρκετὴν φρόνησιν καὶ γενναιότητα νὰ βεβαιώσω ἐμαυτὸν ὅτι δὲν ἠδυνάμην νὰ κρατήσω ποᾶγμα ἀπωλεσθὲν, χωρὶς νὰ ζητήσω τὸν κύριόν του. Ἂν καὶ ἡ ἰδέα τοῦ ν' ἀποχωρισθῶ τοῦ εἰκονίου ἐκείνου ἦτο σκληροτάτη, οὐχ ἧττον ὅμως δὲν ἐδίστασα ἐπὶ πολὺ, διότι ἐκτὸς τούτου ἤλπιζον νὰ ἐπανίδω τὴν Μαρίαν, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐμετρίαζε τὴν λύπην τῆς θυσίας. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀνεφαίνετο δυσκολία, τὴν ὁποίαν κατ' ἀρχὰς δὲν εἶχον προϊδεῖ. Πῶς ν' ἀνακαλύψω τὴν κατοικίαν αὐτῆς τῆς οἰκογενείας, τῆς ὁποίας οὔτε τὸ ὄνομα κἂν ἐγνώριζον; ἡ ἰδέα αὕτη μὲ ἀνησύχει, ἀλλὰ τέλος ἀκτίς τις ἐφώτισε τὸν ἐγκέφαλόν μου, καὶ ἔμελλον νὰ εὕρω τὸ ὁδηγὸν νῆμα. Ἐγερθεὶς ἀμέσως ἔτρεξα εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς ἀκαδημίας, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἦτον ἀνοικτὴ, ὅθεν ἠναγκάσθην νὰ περιμείνω δύω ἀτελευτήτους ὥρας. Ὅταν δ' αἱ θύραι ἠνοίχθησαν, εἰσῆλθον πρῶτος, καὶ ἐζήτησα ἀμέσως τὸ σηματολόγιον. Ἰδοὺ διατί· ἐνῷ ὡδήγουν τὴν Μαρίαν εἰς τὴν μητέρα της, παρετήρησα ὅτι τὰ φατνώματα τοῦ ὀχήματος, ἔφερον οἰκόσημον ἀσπίδα καὶ ἐπ' αὐτῆς διάδημα κόμητος, μὲ ἐπιῤῥάμματα ἀργυρᾶ· δὲν εἶχον ἀνάγκην περισσοτέρων πληροφοριῶν διὰ νὰ πεισθῶ ὅτι ἤμην εἰς τὸν δρόμον. Τῷόντι τὸ σηματολόγιον μοῦ ἔδωκε τὸ ποθούμενον ὄνομα, καὶ δὲν μοῦ ἔλειπεν ἄλλο, εἰμὴ ἡ διεύθυνσις ταύτης τῆς οἰκογενείας, τὴν ὁποίαν εὗρον εἰς τὸ πλησίον δωμάτιον τοῦ ἀναγνωστηρίου.

« Οὔτε στιγμὴν ἠθέλησα νὰ χάσω, παρετήρησα καὶ τελευταίαν φορὰν τὸ εἰκόνιον, τὸ ὁποῖον εἶχον θέσει εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν μου, καὶ ὑπὸ πυρετώδους ἐνθουσιασμοῦ ὁρμώμενος, ἔτρεξα εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

« Δεκάτη ὥρα ἦτον, ὅτε ἔφθασα εἰς τὸν οἶκον τοῦ κόμητος, εἶπον νὰ μὲ ἀναγγείλωσιν ὡς τὸν νέον τὸν ὁποῖον εἶχον ἴδει τὴν προτεραίαν, προσθέσας ὅτι εἶχον ν' ἀποδόσω τι. Εἰσήχθην δ' ἀμέσως, ὄχι εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐστιατόριον, ἐνῷ συνηγμένη ἅπασα ἡ οἰκογένεια, ἠτοιμάζετο νὰ προαριστήσῃ. Φαντασθῆτε τὴν ταραχήν μου, ὅταν εὑρέθην κατὰ πρόσωπον μὲ τὴν Μαρίαν. Τὸ αἷμά μου ἐκυκλοφόρει βιαίως, ὥστε ὀλίγον ἔλειψε νὰ λειποθυμήσω. Εὐτυχῶς οἱ λόγοι τοῦ κόμητος μ' ἔκαμαν νὰ συνέλθω. Μοὶ εἶπε, μὲ τὸν ἀγαθότερον τρόπον, ἐνῷ ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ του ἠγέρθησαν διὰ νὰ μὲ δεχθῶσι, καὶ ὁ μικρὸς παῖς ἐπήδα εἰς τὸν τράχηλόν μου, ὁμιλῶν μοι εὐνοϊκῶς, καὶ ὀνομάζων με φίλον του.

» — Εἰς καλλιτέραν ὥραν δὲν ἠδύνασθε νὰ ἔλθετε, κύριε, χθὲς τὸ ἑσπέρας ὡμιλήσαμεν πολλὰ περὶ ὑμῶν, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλετε μᾶς κάμει τὴν τιμὴν νὰ προαριστήσωμεν ὁμοῦ.

» Καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπάντησίν μου, ἔθεσε μίαν παρειὰ πλησίον τῆς κομίσσης, καὶ διὰ τῆς χαριεστέρας χειρονομίας μὲ ὑπεχρέωσε νὰ καθήσω.

» — Θὰ ἤμην πολὺ βάρβαρος ἐὰν ἠρνούμην τὴν τοιαύτην σας πρόσκλησιν, εἶπον, ἀλλ' ἐπιτρέψατέ με ἐν πρώτοις νὰ σᾶς ἐγχειρίσω ἓν εἰκόνιον, τὸ ὁποῖον ἐχάσετε χθὲς εἰς τὸν κῆπόν μου . . .

» Ὁ μικρὸς παῖς μὲ ἐθεώρει μὲ τρόπον ὡς νὰ μοῦ ἔλεγε· ἐξ αἰτίας σου θὰ μ' ἐπιπλήξουν, ἐνῷ δὲν εἶχα εἴπει τίποτε.

» Ἐξήγησα τότε πῶς ἡ ἀνακάλυψις αὐτῆς τῆς εἰκόνος, εὑρεθείσης εἰς τὰ χόρτα, μὲ ὡδήγησε νὰ ἐρευνήσω τὸ ὄνομα, καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ κόμητος, ἡ παρουσία μου ἥτις κατ' ἀρχὰς ἐφαίνετο ὅτι ἐξέπληττε τὴν κόμισσαν, καθίστατο ἐντελῶς φυσική. Μετὰ τὰς ἀναποφεύκτους ταύτας διασαφήσεις, ἠσθάνθην ἐμαυτὸν πολὺ πλέον εὐχαριστημένον.

» — Κυρία, εἶπον εἰς τὴν κόμισσαν, ἐγχειρίζων αὐτῇ τὸ εἰκόνιον, ἰδοὺ τὸ ἀπωλεσθὲν ἀντικείμενον.

» — Εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς Μαρίας, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀλφρέδος ἔφερεν εἰς τὸν τράχηλόν του, καὶ τὴν ὁποίαν ἔχασε χθὲς εἰς τὸν κῆπον τοῦ κυρίου, ἐνῷ κατεσκεύαζε τὴν ἀπὸ μήκωνας ἀνθοδέσμην του.

» Καὶ ἐνῷ ἔλεγε ταῦτα ἡ κόμισσα, ἐδείκνυε τὸ εἰκόνιον εἰς τὸν σύζυγόν της.

» — Πῶς, κύριε, εἶπε τότε οὗτος, διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα ἐκοπιάσατε τοσοῦτον; τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἤθελον σᾶς τὸ συγχωρήσει, ἐὰν δὲν εὐχαριστούμην ἐξ ἑτέρου, διότι σᾶς ἴδον. Φυλάξετε αὐτὸ τὸ εἰκόνιον εἰς ἀνταλλαγὴν τῶν θαυμασίων ἀνθέων, τὰ ὁποῖα ἐδόσατε εἰς τὴν κυρίαν καὶ τὴν θυγατέρα μου. Κρίνων τις ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνθέων, βλέπει ὅτι εἶσθε γεωπόνος ἐπιτηδειότατος, διότι ποτὲ δὲν ἴδον ὡραιότερα ῥόδα. Μετὰ τὸ πρόγευμα, ἂν ἀγαπᾶτε, θέλω σᾶς δείξει κ' ἐγὼ τὸν κῆπόν μου.

» Αἱ λέξεις « φύλαξον αὐτὸ τὸ εἰκόνιον, » μοῦ ἐπροξένησαν χαρὰν, ἣν εὐκόλως κατανοεῖ ἕκαστος. Ἔθεσα πάλιν τὴν εἰκόνα εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν μου, καὶ ἔῤῥιψα τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τῆς Μαρίας, ὡς νὰ τῆς ἔλεγον. « Συγκατανεύεις εἰς τοῦτο; Τότε ἴδον τὸ θελκτικόν της πρόσωπον νὰ γίνῃ πορφυροῦν. Προφανῶς μ' ἐννόησε, διότι ἦτο τεταραγμένη, ἀλλ' ἡ ταραχή της ἐνέφαινε τὰ πάντα εὐνοϊκὰ δι' ἐμέ. Βεβαιωθεὶς περὶ τούτου ἐντελῶς, ἐπρογευμάτισα ὡς οἰκεῖος. Ὁ Κόμης εὐγενείᾳ κινούμενος, διὰ τὸ ὁποῖον τοῦ εἶμαι εὐγνώμων, ἀπέφυγε πᾶσαν ἐρώτησιν περὶ τῆς καταστάσεώς μου.

» Ἠγέρθημεν τῆς τραπέζης, διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν κῆπον, ὅστις ἦτο τῷόντι μεγαλοπρεπὴς, ὁ κόμης μοῦ ὡμίλει μὲ τὸν ὅσον ἔνεστι χαριέστερον τρόπον, καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον ἐραστὴς τῶν ἀνθέων. Ἐπισκεπτόμενος τοὺς ὑποστέγους του κήπους ἐννόησα ὅτι ἐδαπάνα σημαντικὰς ποσότητας διὰ νὰ προμηθεύεται τὰ σπανιώτερα ἄνθη. Ἐκεῖ ἀνεφαίνοντο ἡ Ἀνατολὴ, ἡ Ἀφρικὴ, καὶ ἡ Νότιος Ἀμερική ἡ χαρίεσσα αὕτη ἀναλογία τοῦ καλοῦ, μοὶ ἐξήγησε τὸ φίλτρον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ φαινόμενα ἐνέπνευσα εἰς αὐτόν. Τέλος ἀπεχωρίσθημεν ὡς κάλλιστοι φίλοι, καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ χωρισμοῦ μας, μὲ παρεκάλεσε νὰ δεχθῶ τὸ περίεργον βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἴδατε, καὶ τὸ ὁποῖον πραγματεύεται περὶ ἀνακαλύψεων καὶ ἐρευνῶν, ἐπιχειρισθησῶν ὑπό τινων εὐφυῶν ἀνθρώπων. Ἔλαβον

αὐτὸ τὸβιβλίον, χωρὶς ν' ἀμφιβάλλω περὶ τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς ζωῆς μου. Ἐλυπήθην διότι ἀνεχώρησα χωρὶς νὰ δυνηθῶ ν' ἀποχαιρετήσω τὴν Μαρίαν, ἥτις μετὰ τὸ πρόγευμα ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς μητρός της, διὰ νὰ λάβῃ τὸ μάθημα τοῦ κλειδοκυμβάλου. Εὐτυχῶς ἐκράτουν τὴν εἰκόνα της, καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἠδυνάμην νὰ τὴν κρατήσω ἀδιστάκτως· γλυκεῖα παρηγορία, ἥτις μὲ ἀπεκαθίστα πλήρη ἐλπίδος.

» Τὸ ἐπίλοιπον δύνασθε νὰ τὸ μαντεύσετε. Ἀφοῦ ἐταλαντεύθην μεταξὺ τῶν πλέον ἀπεγνωσμένων σχεδίων, ἐτελείωσα ἐννοήσας, ὅτι ἡ ἀπόστασις ἡ ἀποχωριζουσά με τῆς Μαρίας ἦτον ἄπειρος, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐνόμιζον καὶ ὡς ἀνέφικτον Δόξα καὶ περιουσία, ἔλεγεν κατ' ἐμαυτόν, ἰδοὺ τί μὲ χρειάζεται, ὥστε ὁ ἔρως μου νὰ μὴν θεωρηθῇ ὡς ὕβρις, ἢ ἄλλο τι διὰ τὴν οἰκογένειάν της. Δόξα καὶ κατάστασις ! . . . Ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον τοῦ κόμητος, ἐνόμισα ὅτι εὗρον τὴν ὁδὸν ἔστην ὡς φωτισθεὶς ὑπὸ αἰφνιδίας ἀνακαλύψεως, καὶ ἤρχισα νὰ ἐργάζωμαι μὲ τόσην ζέσιν, ὅσην αἱ φιλοκαλίαι τοῦ κόμητου μ' ἐβεβαίωνον ὅτι αἱ δεήσεις μου δὲν ἤθελον ἀπορριφθῇ, ἐὰν ἡ ἐπιτυχία ἔστεφε τὰς ἐρεύνας μου. Ἕως τότε ὑπεσχέθην κατ' ἐμαυτὸν νὰ μὴ κάμω οὐδὲν κίνημα, διὰ νὰ ἐπανίδω τὴν Μαρίαν. Τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ληφθεῖσαν ἀπ' ἐμαυτοῦ, εἶχον τὴν γενναιότητα νὰ διατηρήσω. Πρὸ δύω δὲ ἐτῶν ἐργάζομαι μὲ ζῆλον, ὅστις ὁσημέραι αὐξάνει.

» Ἤδη, Κύριε, γνωρίζετε τὰ πάντα, ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἢ ἐξ ἑβδομάδων θὰ ἦμαι ὁ εὐτυχέστερος ἢ ὁ δυστυχέστερος τῶν ἀνθρώπων· εἴτε ἐπιτύχω εἴτε ἀποτύχω, θέλω σᾶς τὸ εἴπει, ἕως τότε λησμονήσατέ με. Ἐὰν εὐτυχὴς, θέλω σᾶς κάμει μάρτυρα τῆς εὐδαιμονίας μου, καὶ ἡ καρδία μου λέγει ὅτι θέλετε τὴν συμμεριθῆ· ἐὰν δυστυχὴς, δὲν θὰ ἦμαι ἄλλο, εἰμὴ ὁ υἱὸς τοῦ πτωχοῦ βαφέως, θέλω ἐγκαταλείψει τὰ χρυσᾶ μου ὀνειροπολήματα, καὶ θέλω ζητήσει τὴν συνδρομήν σας.

« Ἐρρῖκος. »

V.

Τὴν ἐπισῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔλαβον τὴν ἐπιστολὴν, ἀνεχώρησα διὰ τὴν Διέππην, ἐνῆ συνηθίζω νὰ πηγαίνω καὶ διαμένω ἕνα μῆνα κατ' ἔτος. Ὅταν δ' ἐπέστρεψα κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ἐσυλλογιζόμην νὰ ἐπισκεφθῶ τὸν νεανίαν φίλον μου, ἀλλ' ἐνθυμηθεὶς τὴν παραγγελίαν του, περίμενον ἀνυπομόνως νὰ μοῦ πέμψῃ εἰδήσεις του.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ ἔτους ἦσαν ὀλίγοι κάτοικοι ἐντὸς τῶν Παρισίων, ἡ κοινωνία εἶχε μεταναστεύσει εἰς τὰς ἐπαρχίας ἢ τὰ λουτρά. Ὅταν λοιπὸν ἐγίνετο μία πρόσκλησις, ἐλογίζετο ὡς καλὴ τύχη, καὶ σπανίως τὴν ἀπεποιοῦντο. Εἷς τῶν φίλων μου, βουλευτὴς καὶ τμηματάρχης ἑνὸς ὑπουργείου, ἠθέλησε νὰ δώσῃ τελευταῖον γεῦμα πρὶν ἀναχωρήσῃ εἰς Βουργωνίαν, ὅπου εἶχε μίαν ἔπαυλιν. Προσεκλήθην λοιπὸν, καὶ ἐδέχθην τὴν πρόσκλησιν.

Ἡ συνάναστροφὴ ἦτο πολυάριθμος καὶ λαμπρὰ· ἀνήγγειλαν μεγάλα ὀνόματα πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἰκονομικῶν, βιομηχάνων καὶ φιλολόγων, ἴδον ἐπίσης εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ εἴμεθα συνηγμένοι περιμένοντες τὸ γεῦμα, πολλοὺς ἐκ τῶν σημαντικῶν τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγ. Γερμανοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πιθανὸν νὰ ἐγίνετο χορὸς τὴν ἑσπέραν, οἱ καλλωπισμοὶ ἦσαν μεγαλοπρεπεῖς, αἱ κυρίαι ἔστιλβον ἀπὸ ἀδάμαντας. Ἔφθασα μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας. καὶ συνωμίλουν μέ τινας γνωρίμους μου, ὅτε ἀνήγγειλαν τὸν κόμητα καὶ τὴν κόμισσαν Β. . . τὸν γαμβρὸν καὶ τὴν θυγατέρα των. Γενικὴ κίνησις θαυμασμοῦ ἀντήχησεν ὅταν εἰσῆλθεν· ἡ τελευταία ἦτο νεᾶνίς τις ἐξαισίου ὡραιότητος, ἧς οἱ χαρακτῆρες δὲν μοῦ ἐφαίνοντο ἄγνωστοι, ἂν καὶ δὲν ἐνθυμούμην τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὴν εἶδον· ἦτο κοκοσμημένη ὡς νεόνυμφος πλουσία, ἔχουσα ἑκατὸν χιλιάδων εἰσόδημα, τοὐτέστιν εἶχεν εἰς τοὺς βραχίονας, τὰ ὦτα καὶ τὸν λαιμὸν ἀδάμαντας πριγγιπέσης. Εἷς τῶν φίλων μου μ' ἐπληροφόρησεν ὅτι τῷόντι εἶχε νυμφευθῆ ἐσχάτως τὸν Κύριον δὲ Β. . . σύμβουλον τῆς πρεσβείας, ὁ κύριος δὲ Β. . , ἦτο τεσσαρακοντούτης σχεδὸν, μὲ τρόπους εὐγενεῖς, ἀλλὰ δύσκαμπτος καὶ αὐστηρὸς, μὲ τὸν λευκόν του λαιμοδέτην, ὡς ἄνθρωπος διατελῶν εἰς τὰς πρώτας θέσεις τῆς διπλωματίας. Ἡ Κυρία δὲ Β. . . ἐκάθησε μετὰ τοῦ συζύγου της ἀρκετὰ πλησίον μου, παρετήρησα δ' ὅτι ἐκράτει μεγαλοπρεπῶς μίαν ἀνθοδέσμην ἐκ λευκῶν ῥόδων.

Ἐπανέλαβε τὴν μετὰ γνωρίμων συνομιλίαν, διακοπεῖσαν πρὸς στιγμὴν ὑπὸ κινήματος θαυμασμοῦ περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησα, ὅτε ἀμέσως ζωηρὰ κίνησις ἠκούσθη πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου τὸ ρηθὲν ζεῦγος εἶχε καθίσει. Ὁ κόμης ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας του ἐκ λευκῶν ῥόδων ἀνθοδέσμην, καὶ ἐρώναζε μὲ τρόπον ἀνθρώπου ἀνακαλύψαντος διὰ μιᾶς ἓν θαῦμα. Ὕψιστε θεέ ! ἓν κυανοῦν γαρόφαλλον ! . . ναί ! τῷόντι ἓν κυανοῦν γαρόφαλλον! Ἐπλησίασα ἀμέσως εἰς τὸ πλῆθος, ἔκαιον ζόμα ἐπανελάμβανε μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἔκφρασιν θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως ἢ ἀμφιβολίας. Κυανοῦν γαρόφαλλον ! . . εἶναι δυνατόν! κυανοῦν γαρόφαλλον, καὶ αἱ μαγικαὶ αὗται λέξεις, κυκλοφοροῦσαι εἰς ὅλα τῆς αἰθούσης τὰ μέρη, συνήθροισαν ἀμεσως ὅλους τοὺς προσκεκλημένους εἴς τι περιωρισμένον διάστημα, οὗ κέντρον ἦν τὸ ῥηθὲν ζεῦγος. Ἕκαστος ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸ θαῦμα, ἀλλ' ὁ κόμης δὲν ἄφινε τὴν ἀνθοδέσμην. Τέλος ἀπεχώρισε μ' ἀπείρους προφυλάξεις τὸ γαρόφαλλον ἀπὸ τ' ἄλλα ἄνθη, τὸ ὠσφράνθη. καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ὑπὸ συγκινήσεως εἶπε: Εἶναι ἐντελές ! γαρόφαλλον κυανοῦν εὐωδέστατον· εὑρισκόμην τότε πλησιέστατα, ὥστε ἴδον τὸ θαυμάσιον ἄνθος. Τὸ γαρόφαλλον ἦτο διπλοῦν καὶ ὡραιότατον εἰς τὸ εἶδός του, ὡραίας ἀναπτύξεως, καὶ κυανοῦν ὡς κάλαϊς (1). Ἐπὶ τοῦ ἰδίου κορμοῦ ἦτον μία κάλυξ πλησιάζουσα ν' ἀνοιξῇ, εἰς τῆς ὁποίας τὰς τομὰς ἐφαίνετο τὸ αὐτὸ οὐράνιον χρῶμα . . .

Ἡ παράδοξος καὶ μοναδικὴ αὕτη σκηνὴ, ἦτο πολὺ ταχεῖα, Ἅμα ἤκουσα τὴν πρώτην λέξιν, ἐνθυμήθην τὸν Ἐρρῖκον καὶ τὰς ἐρεύνας του· ἡ ἀνάμνησις τῆς εἰκόνος τὴν ὁποίαν ὁ νεανίας ἔφερεν εἰς τὴν καρδίαν του ἐπῆλθε τέλος εἰς τὴν μνήμην μου, ἔρριψα ἓν βλέμμα ἐπὶ τῆς κυριας δὲ Β. . . ἦτον ἐκείνη τὴν ὁποιαν ἠγάπα, τὴν ὁποίαν ἐλάτρευε, τῆς ὁποίας ἐκράτει τὴν περιπόθητον εἰκόνα. « Ἀχ ! δυστυχῆ Ἐρρῖκε, ἐσυλλογιζόμην, φρικιάσας, τρυφερὰ καρδία καὶ εὐφυὲς πνεῦμα, ὁ Θεὸς δὲν ἐγένετο δίκαιος πρὸς σέ ».

Δὲν ἠθέλησα νὰ μείνω οὐδὲ στιγμὴν περισσότερον, ἐπειδὴ ἐπνιγόμην εἰς αὐτὸ τὸ πλῆθος, καὶ ἐφλεγόμην ὑπὸ ἀνυπομονησίας, νὰ φθάσω εἰς τὸν νέον μου φίλον, διὰ νὰ τὸν προδιαθέσω εἰς τὴν τρομερὰν πληγὴν, ἣν ἔμελλε νὰ λάβῃ καὶ τὴν ὁποίαν ἠγνόει ἴσως ἀκόμη. Ἐζήτησα συγγνώμην ἀπὸ τὸν οἰκοδεσπότην τοῦ οἴκου, προφασισθεὶς σπουδαίαν τινὰ ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν εἶχα λησμονήσει, ὅτε ἤκουσα τὴν κόμισσαν λέγουσαν εἰς τὸν σύζυγόν της, ὅτι εἶχον φέρει τὴν ἀνθοδέσμην διὰ τὴν θυγατέρα της, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκατέβαινον ἀπὸ τὴν οἰκίαν διὰ ν' ἀναβῶσιν εἰς τὸ ὄχημα, καὶ ὅτι τὴν ἔλαβε κατεσπευσμένως, καὶ χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς θαλαμηπώλου της, ἀλλὰ συμπεραίνουσα ἀπὸ τὴν ὡραιότητα τῶν ῥόδων ὅτι θὰ ἦτον ἐνθύμησίς τις τινὸς τῶν γνωρίμων των ἀπὸ τὸ Λουξεμβοῦργον.

« Ναί ἀπεκρίνετο ὁ κόμης ἐκπεπληγμένος, δὲν δύναται νὰ ἦναι ἄλλος εἰμὴ αὐτός. Κύριοι, ἐπρόσθεσε μεγαλοφώνως. περιμένετε· νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸν ἔνδοξον νέον, ὅστις ἀνεκάλυψε τὸ κυανοῦν γαρόφαλλον, διότι τὸν γνωρίζω θέλων νὰ προτείνητε ἀμέσως μίαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν του ! »

Ἐνθουσιώδεις χειροκροτήσεις ἀνταπεκρίθησαν εἰς ταύτας τὰς λέξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν πρὸ πάντων μέρος αἱ κυρίαι, ὅτε ἐξῆλθον. Διέβαινον τὴν αὐλὴν καὶ τὰ βλέμματά μου ἔπεσον τυχαίως ἐπὶ τῶν οἰκοσήμων ἑνὸς των πολυαρίθμων ὀχημάτων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἦτο πλήρης· ἡ ἀσπὶς, ἐπιβαινομένη ἀπὸ στέφανον κόμητος, ἦτο κεκοσμημένη μὲ χρυσᾶς γραμμάς. Τεταραγμένος ὑπὸ μυρίων συγκινήσεων ἀνέβην εἰς τὸν δίφρον μου, καὶ ἔτρεξα μ' ὅλην τοῦ ἵππου μου τὴν ταχύτητα εἰς τὴν ὁδὸν Βατυέρην, ἐν ᾗ κατῴκει ὁ βαφεὺς καὶ ὅπου ἔφθασα ἐντός τινων λεπτῶν.

Ἂν καὶ δὲν ἦτον ἀκόμη ἕκτη ὥρα, τὸ μικρὸν ἐργαστήριον ἦτο κεκλεισμένον· ἡ περίστασις αὕτη μ' ἐπροξένησε μεγάλην ἀνησυχίαν· ὁ ὑπηρέτης μου ἐκτύπησε σφοδρῶς καὶ ἐπανειλημμένως εἰς τὰ θυρώματα, ἀλλ' οὐδεὶς ἀπεκρίθη, μόνον γείτων τις ἀκούσας τὸν θόρυβον, κατέβη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας του, καὶ μᾶς εἶπεν, ὅτι ὁ βαφεὺς εἶχεν ἀναχωρήσει κατεσπευσμένως στιγμάς τινας πρότερον μετ' ἀγνώστου τινός.

Ἔτι ἀνησυχώτερος καὶ προαισθανόμενος δυστύχημά τι, ἀνέβην πάλιν ἐπὶ τοῦ δίφρου, καὶ ἔτρεξα ὁ ἴδιος ἀπὸ ῥυτῆρος μέχρι τῆς πλησίον τοῦ Δουξεμβούργου μικρᾶς ὁδοῦ. Ὅτε δ' ἔφθασα, ἡ θύρα ἦν ἡμιανεωγμένη, καὶ εἰσῆλθον ὁρμητικῶς, ἢ μᾶλλον ἐρρίφθην εἰς τὸν μικρὸν κῆπον, ἔνθα παρετήρησα πολλοὺς ἀνθρώπους συνομιλοῦντας χαμηλῇ τῇ φωνῇ· εἰς τὴν πρώτην ἐρώτησιν, ἣν τοῖς ἀπεύθυνα, μοῦ ἔδειξαν διὰ τοῦ δακτύλου τὴν σκιάδα περὶ τῆς ὁποίας ὡμίλησα· ἔτρεξα ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ θλιβερώτερον θέαμα ἐπαρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ὁ Ἐρρῖκος ἦν ἐκτεταμένος ἐπὶ τοῦ χλοεροῦ καθίσματος μὲ στῆθος αἱμοσταγές . . . . ἓν πιστόλιον ἔκειτο χαμαὶ ὀλίγα βήματα μακρότερα, ὁ δυστυχὴς παῖς εἶχε φονευθῆ· Ἐπὶ πολλὰ λεπτὰ ἔμεινα ὡς ἀπολιθωμένος ὑπὸ τῆς θλίψεως. Τέλος ἀναλαβὼν ὀλίγην γενναιότητα ἀπετάθην πρὸς ἄνθρωπόν τινα ὅστις ἐπιμελεῖτο τὸν νεανίαν, καὶ τὸν ὁποῖον ἀνεγνώρισα ὅτι ἦτον ὁ ἰατρός. Τὸν ἠρώτησα ἐὰν ἀπώλετο πᾶσα ἐλπίς, ὁ δὲ μοὶ ἀπεκρίθη διὰ τοῦ ἀλγεινοτέρου σημείου, καὶ θέσας τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα του, μοῦ ἐδείκνυεν ὀλίγα βήματα μακρότερα τὸν πατέρα ταῦ Ἐρρίκου, ὀλοφυρόμενον καὶ κρατοῦντα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐννόησα τότε ὅτι ὁ νέος ἦτον ἀποθαμένος, ἢ ὅτι ὀλίγας στιγμὰς ἔμελλε νὰ ζήσῃ. Ἐμοῦ τοῦ ἰδίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν πλήρεις δακρύων, καὶ κλονούμενος ὡς μεθύων ἔκυψα διὰ νὰ λάβω τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρρίκου καὶ νὰ τοῦ εἴπω τὸ τελευταῖον χαῖρε ! Ἐκράτησα ἐπί τινα χρόνον τὴν χεῖρά του ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μου, χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ οὐδὲν σημεῖον ζωῆς. Τέλος ὁ Ἐρρῖκος ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ μὲ ἀνεγνώρισε. Τὸ πρόσωπόν του ὠχρὸν ὑπὸ τῆς ἀγωνίας ἐχρωματίσθη ἐλαφρῶς. Συνάψας δ' ὅλας τὰς δυνάμεις του, καὶ μὲ φωνὴν ἀδυνάτου μοῦ εἶπε : « Σᾶς ἔγραψα » ἔπειτα μὲ γλυκὺν τρόπον καὶ μὲ μειδίαμα τὸ ὁποῖον μοῦ διεπέρασε τὴν καρδίαν ἐπρόσθεσε· « Ὑπάγετε εἰς τὸν οἰκόν σας, θέλετε ἴδει ἓν κυανοῦν γαρόφαλλον. — Ὦ ἠξεύρω τὰ πάντα, τοῦ εἶπον, ἐπέτυχες ! ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος σὲ περιμένουσι. Ζῆθι ! — Ἐτελείωσε πλέον, μοῦ ἀπεκρίθη . . . δὲν ὑποφέρω . . . ἀλλ' ἀποθνήσκω . . . » ἠσθάνθην τὴν χεῖρά του σφίγκουσαν ἀδυνάτως τὴν ἰδικήν μου, ἐκλείσθησαν ἔπειτα οἱ ὀφθαλμοί του, καὶ τὸ ὡραῖόν του μέτωπον ἐκάλυψεν ἡ ὠχρότης τοῦ θανάτου.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπροσπαθοῦμεν νὰ ἀποσύρωμεν τὸν πατέρα, ὅστις συναισθανόμενος τὴν δυστυχίαν του, ἤθελε νὰ ῥιφθῇ ἐπὶ τοῦ ἀψύχου σώματος τοῦ υἱοῦ του. Μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ὑποφέρω πλέον τὸ τοιοῦτον θλιβερὸν θέαμα, ἀνεχώρησα μὲ συντετριμμένην καρδίαν.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὸν οἶκόν μου εὗρον τὴν ἐπιστολὴν, περὶ τῆς ὁποίας μοὶ εἶπεν ὁ Ἐρρῖκος, ὡς καὶ μίαν ἀνθοδέσμην, ὁμοίαν μὲ ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχον ἴδει εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κόμητος. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν λευκῶν ῥόδων ἀνεφαίνοντο δύο μεγαλοπρεπῆ κυανᾶ γαρόφαλλα.

Εἰς τὴν ἐπιστολήν του ὁ ἀτυχὴς μοῦ ἔλεγεν, ὅτι μαθὼν τινὰς ἡμέρας πρότερον τὸν γάμον ἐκείνης ἣν ἠγάπα, ἀμέσως παρητήθη τοῦ ζῆν, καὶ ὅτι ἐβράδυνε τὴν αὐτοχειρίαν του ὄχι δι' ἄλλο, εἰμὴ διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃ πρὶν περαιωθῇ τὸ ἀρχῆσαν ἔργον τοῦ ὁποίου ἐπρόβλεπε τὸ ἀποτέλεσμα. Ἐκτὸς τούτου, οὐδὲν ἄλλο παράπονον περιεῖχεν ἡ ἐπιστολή· « Ἐκείνη ἔχει, ἔλεγε, τὸ γαμήλιόν μου δῶρον, τῆς τὸ κατεσκεύασα ὁ ἴδιος, τῆς τὸ ἔφερα, καὶ θὰ ἦναι ἀναμφιβόλως τὸ σπανιώτερον καὶ πολιτιμώτερον. Ἐζήτει συγχώρησιν παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πατρός του, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ ῥίψῃ εἰς ἀπελπησίαν, καὶ ἀπὸ ἐμὲ τὸν φίλον του διὰ τὴν ἀπόφασιν, ἣν εἶχε λάβει, νὰ κόψῃ τὸ νῆμα τῶν ἡμερῶν του, ἀλλ' ὅτι δὲν ἠδύνατο οὔτε στιγμὴν νὰ ζήσῃ ἐν ὅσῳ θὰ ἤξευρεν ὅτι ἡ Μαρία ἀνῆκεν εἰς ἄλλον. Δὲν ἐπεθύμει τὴν δόξαν καὶ τὰ πλούτη εἰμὴ δι' αὐτήν . . . « Κατέστρεψα, ἔλεγε τὰς δύο ῥίζας τῶν κυανῶν γαροφάλλων, ἐπειδὴ οὐδεὶς ἄλλος ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον μου, χωρὶς νὰ ἦμαι ἐγὼ παρών· ἀλλ' ἡ ἐπιτυχία μου, ἐὰν ἔγινε γνωστὴ, θέλει ἐνθαρρύνει τὰς ἐρεύνας, καὶ θέλει ἔλθει ἡμέρα καθ' ἣν τὸ κυανοῦν γαρόφαλλον δὲν θέλει θεωρεῖσθαι περίεργόν τι ἀντικείμενον.

Τὴν ἐπαύριον ἔγραψα εἰς τὰς διαφόρους γεωργικὰς ἑταιρείας τῆς Εὐρώπης, διὰ νὰ τὰς πληροφορήσω περὶ τῆς ἀνακαλύψεως καὶ τῆς ἀνεπανορθώτου συμφορᾶς, ἥτις τὴν ἠκολούθησε, καὶ ἐπῆγα εἰς τὴν κεντρικὴν ἑταιρίαν τοῦ Ἀμστελοδάμου, ἥτις εἶχεν ὑποσχεθῆ τὸ μεγαλήτερον βραβεῖον εἰς τὸν ἐφευρέτην τοῦ κυανοῦ γαροφάλλου. Ἐκεῖ ἔδειξα καὶ τὰ δύο πολύτιμα ἄνθη. Μολονότι εἶχον μαραγθῆ ὀλίγο ν, διήγειρον ὅμως τὴν

(1) Πολύτιμος λίθος.